

Asia: VN/22156/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Tiilikkajärven kansallispuiston laajentamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Rautavaaran kurssi- ja leirikeskussäätiö sr suhtautuu erittäin myönteisesti lausunnolla olevaan lakiesitykseen Tiilikkajärven kansallispuiston laajentamisesta. Säätiö haluaa, että lain jatkovalmistelussa otetaan huomioon seuraavaa:

1. Aloite Tiilikkajärven kansallispuiston laajentamisesta on lähtöisin paikallisesti. Rautavaaran kunta ja Pohjois-Savon liitto ovat puoltaneet puiston laajentamista yksimielisesti. Puiston laajentamisen valmistelu on tehty osallistavasti ja läpinäkyvästi, ja sille on laaja paikallinen hyväksyntä. Laajennuksen valmistelu on tehty huolellisesti ja siitä on valmistunut masterplan-suunnitelma.
2. Suomen eteläisen puoliskon osalla suojelualueverkoston ongelmana on suojelualueiden pienuus ja hajanaisuus. Laajennuksen myötä Tiilikkajärven kansallispuisto muodostaa merkittävän suuruisen suojelukokonaisuuden, mikä parantaa paikallisesti eliöpopulaatioiden selviytymismahdollisuuksia. Esitetyllä laajennusalueella mm. Pumpulikirkon metsissä esiintyy useita vaateliaita lajeja, mm. liito-orava, sinipyrstö, kuukkeli, pikkusieppo ja pohjantikka. Alueen eliölajistoa on kartoitettu niukasti, mutta ottaen huomioon luontotyyppien vaihtelevuus, pienipiirteisyys ja mm. paikoin erittäin runsas lahopuuston määrä on todennäköistä, että alueella esiintyy lukuisia harvinaisten eliölajien paikallispopulaatioita. Puiston rajauksen lisäksi on syytä myös tarkastella ja parantaa puiston kytkeytyneisyyttä muihin alueen suojelualueisiin.
3. Puistoalueen lopullisessa rajauksessa kannattaa pyrkiä yhtenäiseen, riittävän kattavaan kokonaisuuteen. Tällöin puistoon voidaan sisällyttää myös alueita, joiden luontoarvot eivät tällä hetkellä ole merkittäviä, mutta jotka ennallistamalla ja ajan myötä kehittyvät kohti luonnontilaa. Suunnitellulla puiston laajennusalueella tulee välittömästi laittaa voimaan hakkuumoratorio luontoarvojen heikentymisen ehkäisemiseksi.
4. On tärkeää, että puistoa laajennettaessa liitetään suojelun piiriin myös alueita, joilla ei vielä ole suojelustatusta, ts. laajennus tosiasiallisesti lisää suojelualaa. Ylä-Keyrittjärven osalta säätiö esittää, että puiston rajausta laajennetaan vielä siten, että suojelualue kattaa myös Ylä-Keyrittjärven etelä-lounaispuolista ranta-aluetta sekä Kalmosaaren ja Keyritynniemen aina

Holinrotkon suojelualuetta myöten. Tällöin turvataan Ylä-Keyrittyjärven maisemakokonaisuus, jolla on suuri merkitys puistoon liittyvän luontomatkailun ja muun luonnossa tapahtuvan virkistämisen ja retkeilyn kannalta. Puiston ulottaminen Holinrotkon kohdalla Rautavaara-Nurmes-tien yli aina Pahavaaran suojelualueeseen saakka tulee toteuttaa eliöiden levittäytymismahdollisuuksien turvaamiseksi. Samassa suunnassa Nurmeksen puolella on Raesärkkien suojelualue, jonne laajennusosasta tulee turvata ekologinen käytävä.

5. Lakiesityksen karttaliitteessä Nuorisokeskus Metsäkartanon rakennusten vuokra-alueet on merkitty osaksi puistoaluetta. Käytännön syistä kyseiset vuokramaa-alueet tulee erottaa pois kansallispuistosta.

6. Tiilikkajärven kansallispuiston esitetty laajennus tuo puistoon mukaan useita uusia luontotyyppisiä, mm. kalliojyrkänteitä, luonnontilaisia puroja, eri suotyyppisiä sekä vanhoja luonnonmetsiä.

7. Puiston laajennus lisää erittäin merkittävästi paikallisia mahdollisuuksia kestävän luontomatkailun kehittämiseen ja tukee näin harvaan asutun alueen elinkeinorakennetta ja elinmahdollisuuksia. Esitettyyn puistoalueeseen välittömästi liittyvä Nuorisokeskus Metsäkartano (www.metsakartano.com) toteuttaa jo nyt kestävää luontomatkailua ja erityisesti nuorten parissa tehtävää ympäristö- ja luontokasvatusta. Puiston laajentaminen tukee tätä toimintaa ja luo ainutlaatuisen mahdollisuuden tehdä Tiilikkajärven kansallispuistosta merkittävä luonto- ja ympäristökasvatuksen keskus. Nuorisokeskus Metsäkartano soveltuu erinomaisesti kansallispuiston opastuskeskukseksi.

8. Esitetty laajennusalue menee osin päällekkäin metsähallituksen jatkuvan kasvatuksen koalan kanssa. Suurin osa koealueesta jää kuitenkin laajennusosan ulkopuolelle, ja välittömästi koealueen vieressä on lisää metsähallituksen omistuksessa olevia talousmetsiä, joihin koealue voidaan tarvittaessa laajentaa. Suojelualueiden lisäämisen tarve on merkitykseltään suurempi kuin metsätalouden menetelmien kokeilun pieni osa-alue, ja tulee siksi priorisoida.

9. Kasvavan käytön myötä, käytön kanavoimiseksi sekä kulumisen ja häiriön minimoimiseksi, tulee alueen reitistöjen ja muun tarvittavan infran suunnitteluun, kunnostamiseen ja rakentamiseen osoittaa riittävät resurssit.

10. Niille metsästysseuroille, joiden metsästysalueet supistuvat merkittävästi puiston laajenemisen myötä, tulee varata ja osoittaa uusia, puiston ulkopuolisia vuokra-alueita.

Korkalainen Jari
Rautavaaran kurssi- ja leirikeskussäätiö sr